

KÖNYV(KÖT)HÁZ

Széljegyzetek Varga Piroska diplomatervéhez 2008.

Bátor, az én szívemnek igen kedves Varga Piroska témaválasztása a diplomájához.

A magyar könyvművészet hagyományai igazolják a témaválasztást, a helyszín, Budapest belvárosa kézenfekvő a könyves központ megálmodásához. Szinte bárhol van „közel” van, nyitottságát, kapcsolatteremtő szándékát mutatja, igazolja a „nyitott”, fogadó kapualj, a rögtön látható galéria rész. Hasonlóan karakteres a határozott, emblematikus homlokzat, melynek strukturális megoldozása finoman utal a témára, a központ tevékenységére. Minden, ami könyv...

A mozgatható, acél árnyékoló táblák összehatása emlékezetünkbe idézi egy ragyogó könyvtár gazdag polcait. A mozduló, nyíló elemek egy aktívan használt könyvtár könyvespolcain kiemelkednek, majd visszacsúszó könyvek játékát formázzák.

Szép megoldás, hogy mindez nem „ráfestve”, hanem szerkezetben és anyagban jelenik meg a használat által.

A csukott állapotú szerkezet is hívogató, a homlokzat sejtet valami érdekeset, fénytől óvni kívánt különlegességet. Akár Párizsban az Institut Arab rejtelmes homlokzata.

Valóban, az épület, akár Párizsban is lehetne...

A viszonylag szerény méretű alapterület bravúros „felhorgolása” lehetőséget ad a tevékenység sokoldalú megvalósulására. Először bezárok, majd kijövök és megmutatom, amit csináltam. Az épület funkcionálisan ideális a munka intímabb, nagy figyelmet és nyugalmat igénylő részére is, a városi zajtól mentesen, magányosan, vagy kis csoportban egyaránt.

A hátsó traktus-elülső rész elkülönülése párhuzamosan lehetőséget ad bemutatókra, konzultációra, tanításra is. Íme egy helyi adottság szervesülése, beépülése a funkcióba, a hátrány elnyire fordítása...

A tervezést megelőzően, gondos előtanulmányt igazolja a terem jó használhatósága, a vizes és száraz tevékenység határozott elkülönülése, ami elengedhetetlen az olyan érzékeny anyagok használatánál, mint a papír, a bőr, a pergamen, textil, fa, vagyis a könyvkötés, a könyvművészet legfontosabb alapanyagainál. Fontos az alapeszközök tágas, jó elhelyezése, a jól körbejárható munkaasztal és prés, valamint a nagyszerűen belátható, polcrendszerre tett anyagraktár. A tároló alkalmas a félkész darabok pihentetésére, sérülésmentes várakoztatására is. Nincs üresjárat, nem kell feleslegesen tétlenkedni, mert teli a munkaasztal, besegít a praktikus, kézközeli rakodóhely.

Figyelmes apróság, de igen fontos a világos padló, mindannyiunk álma. Ugyanígy a természetes fény, a tiszta fényár, ami elengedhetetlen feltétele a művészi munkának, pontos illesztéseknek, színhelyes megoldásoknak...

A terem „laza” elrendezése szabadságot hagy az itt tevékenykedőknek arra, hogy egyéni módon kiegészítse alkalmanként, vagy állandósítva a gépparkot, a felszerelést, megfizetve a levegős munkahely előnyeit. Nem kell tartani attól, hogy a zsúfolt teremből kiszorul az alkotó. Okos ötlet, hogy van egy külön hely az irodának, egy másik a tárgyalónak. Mindez elengedhetetlen a mai korban, még akkor is, ha a tevékenység egy része archaikus, hagyományteremtő, de mégsem múzeum, hanem aktualizált, élő, aktív könyves központ.

A terv egészére jellemző a használhatóság, a továbbfejlesztés lehetőség.

A tervezés szintjén továbbgondolható, gazdagítható, mélyíthető a munka a részletek kidolgozásában, a kiállítóter, a közösségi terem esetleges egyedi bútorainak megtervezésével, vagy a kert karakteresen hasonló megformálásával...

Mit mondhat egy alkotó kedvező esetben egy épületről, mint azt, hogy szívesen beleköltöznék, szívesen elnevezném, becézgetném...

Kiss Ilona
Munkácsy-díjas képzőművész